

USTAWA O SĄDZIE NAJWYŻSZYM

Komentarz

Krzysztof Szczucki

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

USTAWA O SĄDZIE NAJWYŻSZYM

Komentarz

Krzysztof Szczucki

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 30 lipca 2018 r.

Wydawca
Magdalena Stojek-Siwińska

Redaktor prowadzący
Adam Choiński

Opracowanie redakcyjne i łamanie
JustLuk

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2018

ISBN: 978-83-8124-828-0

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	23
Wprowadzenie	27
Ustawa o Sądzie Najwyższym (Dz.U. z 2018 r. poz. 5 ze zm.)	31
Rozdział 1. Przepisy ogólne	33
Art. 1. [Zadania Sądu Najwyższego]	33
I. Zakres zmian	34
II. Zadania Sądu Najwyższego	36
1. Uwagi wprowadzające	36
2. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości	36
2.1. Uwagi wprowadzające	36
2.2. Zapewnianie zgodności z prawem i jednolitości orzecznictwa	39
2.3. Kontrola nadzwyczajna prawomocnych orzeczeń sądowych	43
3. Rozpatrywanie spraw dyscyplinarnych	57
4. Wybory oraz referendum	60
5. Opiniowanie projektów aktów normatywnych ..	63
6. Wykonywanie innych czynności określonych w ustawach	64
Art. 2. [Siedziba Sądu Najwyższego]	66
Art. 3. [Izby Sądu Najwyższego]	68
I. Zakres zmian	68
II. Utworzenie nowych izb	69
III. Zniesienie izb	70

Art. 4.	[Regulamin Sądu Najwyższego]	71
	I. Zakres zmian	71
	II. Zakres upoważnienia	72
	III. Regulamin Sądu Najwyższego	75
	1. Zakres przedmiotowy	75
	2. Liczba stanowisk sędziego w Sądzie Najwyższym	75
	3. Autonomia Izby Dyscyplinarnej	77
	4. Organizacja wewnętrzna Sądu Najwyższego ...	78
Art. 5.	[Coroczna informacja o działalności Sądu Najwyższego] ..	81
	I. Zakres zmian	81
	II. Zakres informacji Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego	82
	III. Informacja Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej	84
Art. 6.	[Sygnalizowanie nieprawidłowości lub luk w prawie] ..	85
	I. Zakres zmian	85
	II. Obowiązek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego ..	86
	III. Obowiązek Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej	92
Art. 7.	[Budżet Sądu Najwyższego]	94
	I. Zakres zmian	95
	II. Dochody i wydatki Sądu Najwyższego	96
	III. Dochody i wydatki Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego	98
	IV. Uprawnienia Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego ..	100
	V. Uprawnienia Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej	103
Art. 8.	[Publikowanie orzeczeń Sądu Najwyższego w BIP]	105
	I. Zakres zmian	106
	II. Obowiązek publikacyjny	107
Art. 9.	[Zbiór orzeczeń Sądu Najwyższego]	109
	I. Zakres zmian	109
	II. Publikowanie zbioru orzeczeń	110
Art. 10.	[Stosowanie przepisów o ustroju sądów powszechnych, o pracownikach urzędów państwowych oraz Kodeksu pracy]	110
	I. Zakres zmian	110
	II. Odpowiednie stosowanie Prawa o ustroju sądów powszechnych	111

III.	Odpowiednie stosowanie ustawy o pracownikach urzędów państwowych i Kodeksu pracy	111
Rozdział 2.	Organy Sądu Najwyższego	116
Art. 11.	[Organy Sądu Najwyższego]	116
I.	Zakres zmian	116
II.	Organy Sądu Najwyższego	116
Art. 12.	[Powołanie Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego]	117
I.	Zakres zmian	117
II.	Kontekst konstytucyjny	118
III.	Powołanie Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego ..	124
Art. 13.	[Wybór kandydatów na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego]	125
I.	Zakres zmian	126
II.	Procedura wyboru kandydatów przewidziana w ustawie	128
III.	Szczegółowy tryb wyboru kandydatów na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego	130
IV.	Przepisy przejściowe	131
Art. 14.	[Zadania i kompetencje Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego]	132
I.	Zakres zmian	133
II.	Kompetencje Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego	135
III.	Nieobecność Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego	137
IV.	Uprawnienia Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej	139
Art. 15.	[Prezes Sądu Najwyższego]	140
I.	Zakres zmian	140
II.	Kierowanie pracą izby	142
III.	Tryb wyboru Prezesa Sądu Najwyższego	143
Art. 16.	[Samorząd sędziów Sądu Najwyższego; organy samorządu]	145
I.	Zakres zmian	145
II.	Samorząd sędziów Sądu Najwyższego	145
III.	Organy samorządu sędziów Sądu Najwyższego ...	148

Art. 17.	[Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego – kompetencje i podejmowanie uchwał]	148
I.	Zakres zmian	149
II.	Kompetencje Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego	150
III.	Przebieg posiedzeń i podejmowanie uchwał przez Zgromadzenie Ogólne	152
Art. 18.	[Udział Prezydenta RP oraz przedstawicieli innych organów władzy publicznej w Zgromadzeniu Ogólnym Sędziów Sądu Najwyższego]	154
Art. 19.	[Kompetencje zgromadzenia sędziów izby Sądu Najwyższego]	155
I.	Zakres zmian	156
II.	Kompetencje i zasady postępowania	157
III.	Zgromadzenie sędziów Izby Dyscyplinarnej	160
Art. 20.	[Wykonywanie uprawnień Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego w Izbie Dyscyplinarnej]	160
I.	Szczególne kompetencje Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej	161
1.	Uwagi wprowadzające	161
2.	Powoływanie i odwoływanie przewodniczących wydziałów w izbach	164
3.	Opiniowanie oświadczeń o woli dalszego pełnienia urzędu	164
4.	Wykonywanie czynności związanych z wyborem ławników Sądu Najwyższego	165
5.	Przedstawianie Prezydentowi RP opinii dotyczącej liczby wolnych stanowisk sędziowskich do objęcia w Izbie Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego	167
6.	Uprawnienie do wyrażenia zgody na przeniesienie sędziego do lub z Izby Dyscyplinarnej	168
7.	Lustracja sędziego	169
8.	Wnioskowanie o delegowanie sędziego do pełnienia czynności sędziowskich w Izbie Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego	170

9. Wnioskowanie o delegowanie sędziego do pełnienia funkcji asystenta sędziego Sądu Najwyższego oraz wykonywania innych czynności w Sądzie Najwyższym	171
10. Kierowanie sędziego do lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	171
11. Przyjmowanie oświadczeń o konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem ..	172
II. Kompetencje wykonywane przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego w porozumieniu z Prezesem Sądu Najwyższego kierującym pracą Izby Dyscyplinarnej	173
1. Uwagi wprowadzające	173
2. Reprezentowanie Sądu Najwyższego przed Trybunałem Konstytucyjnym lub w pracach parlamentarnych	173
3. Nakazywanie natychmiastowego zwolnienia zatrzymanego sędziego Sądu Najwyższego	175
Art. 21. [Kolegium Sądu Najwyższego – skład i podejmowanie uchwał]	177
I. Zakres zmian	177
II. Skład Kolegium Sądu Najwyższego	178
III. Posiedzenia Kolegium Sądu Najwyższego	178
Art. 22. [Kompetencje Kolegium Sądu Najwyższego]	179
I. Zakres zmian	180
II. Kompetencje Kolegium Sądu Najwyższego	180
Rozdział 3. Właściwość izb Sądu Najwyższego	184
Art. 23. [Właściwość Izby Cywilnej]	184
I. Zakres zmian	184
II. Pojęcie sprawy	185
III. Sprawy należące do właściwości Izby Cywilnej	186
Art. 24. [Właściwość Izby Karnej]	189
I. Zakres zmian	189
II. Właściwość Izby Karnej	190
Art. 25. [Właściwość Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych]	192
I. Zakres zmian	192
II. Właściwość Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych	193

Art. 26.	[Właściwość Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych]	195
	I. Zakres zmian	196
	II. Właściwość Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych	196
Art. 27.	[Właściwość Izby Dyscyplinarnej]	200
	I. Zakres zmian	201
	II. Właściwość Izby Dyscyplinarnej	201
	III. Struktura Izby Dyscyplinarnej	207
Art. 28.	[Przekazanie sprawy do właściwej izby]	208
	I. Zakres zmian	208
	II. Przekazanie sprawy według właściwości	209
Rozdział 4. Nawiązanie, zmiana i wygaśnięcie stosunku służbowego sędziego Sądu Najwyższego		212
Art. 29.	[Powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego]	212
	I. Zakres zmian	212
	II. Powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego	212
	1. Wprowadzenie	212
	2. Rola Krajowej Rady Sądownictwa	214
	3. Prerogatywa Prezydenta RP	216
Art. 30.	[Wymagania na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego]	218
	I. Zakres zmian	219
	II. Uwaga ogólna	220
	III. Posiadanie wyłącznie obywatelstwa polskiego	221
	IV. Brak skazania	225
	V. Ukończenie 40 lat	225
	VI. Nieskazitelný charakter	225
	VII. Ukończenie studiów prawniczych	226
	VIII. Wysoki poziom wiedzy prawniczej	228
	IX. Stan zdrowia	228
	X. Staż zawodowy	229
	XI. Współpraca z organami bezpieczeństwa	230
Art. 31.	[Zgłoszenie kandydatury na wolne stanowisko sędziego Sądu Najwyższego]	231
	I. Zakres zmian	232
	II. Obwieszczenie Prezydenta RP	233

	III. Procedura zgłaszania kandydatur	236
	IV. Uprawnienia Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej	238
Art. 32.	[Pokrewieństwo, powinowactwo lub małżeństwo jako przeszkoda do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego]	238
	I. Zakres zmian	239
	II. Ograniczenie wynikające ze stosunków rodziny	239
Art. 33.	[Nawiązanie stosunku służbowego sędziego Sądu Najwyższego]	239
	I. Zakres zmian	240
	II. Nawiązanie stosunku służbowego	240
Art. 34.	[Ślubowanie]	240
	I. Zakres zmian	241
	II. Złożenie przysięgi	241
Art. 35.	[Objęcie stanowiska w izbie Sądu Najwyższego; przeniesienie na stanowisko w innej izbie; wyznaczenie do udziału w rozpoznaniu sprawy w innej izbie]	242
	I. Zakres zmian	242
	II. Przeniesienie sędziego	243
	III. Uprawnienia Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej	244
Art. 36.	[Wygaśnięcie stosunku służbowego sędziego Sądu Najwyższego]	245
	I. Zakres zmian	247
	II. Przesłanki wygaśnięcia stosunku służbowego sędziego	248
	III. Procedura wygaśnięcia stosunku służbowego	250
	IV. Stwierdzanie współpracy z organami bezpieczeństwa	252
	V. Przywilej wpisu na listę	253
	VI. Uprawnienia Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej	254
Art. 37.	[Przejście w stan spoczynku]	254
	I. Zakres zmian	255
	II. Wiek przejścia w stan spoczynku	256
	1. Uwagi wprowadzające	256
	2. Swoboda ustawodawcy w ustalaniu wieku stanu spoczynku	257

	3. Wiek przejścia w stan spoczynku	261
	4. Przejście w stan spoczynku sędziego pełniącego funkcję Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego ..	262
	III. Przedłużenie możliwości orzekania	262
	IV. Problem kontrasygnaty	267
Art. 38.	[Przeniesienie w stan spoczynku]	269
	I. Zakres zmian	270
	II. Stan spoczynku z przyczyn zdrowotnych	270
Art. 39.	[Dzień przejścia w stan spoczynku lub przeniesienia w stan spoczynku]	272
	I. Zakres zmiany	272
	II. Stwierdzenie daty przejścia lub przeniesienia w stan spoczynku	272
Art. 40.	[Delegowanie sędziego sądu powszechnego do Sądu Najwyższego]	276
	I. Zakres zmian	277
	II. Delegowanie do pełnienia czynności w Sądzie Najwyższym	278
	III. Zasady wynagradzania sędziów delegowanych	283
	IV. Uprawnienia Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej	284
Rozdział 5.	Obowiązki i prawa sędziego Sądu Najwyższego ...	285
Art. 41.	[Podstawowe obowiązki sędziego Sądu Najwyższego] ..	285
	I. Zakres zmian	285
	II. Podstawowe obowiązki	285
Art. 42.	[Obowiązek zachowania tajemnicy]	288
	I. Zakres zmian	289
	II. Tajemnica sędziowska	289
Art. 43.	[Czas pracy sędziego Sądu Najwyższego]	292
	I. Zakres zmian	292
	II. Tryb zadaniowy pracy sędziego	292
Art. 44.	[Zakaz pozostawiania w innym stosunku służbowym, stosunku pracy i podejmowania innych zajęć i sposobów zarobkowania; prowadzenie zajęć dydaktycznych]	294
	I. Zakres zmian	297
	II. Dodatkowe zatrudnienie sędziego Sądu Najwyższego	298

III. Inne zajęcia o charakterze zarobkowym lub niezarobkowym	300
IV. Sprzeciw wobec dodatkowego zatrudnienia lub zajęcia	302
V. Działalność gospodarcza. Zyski z akcji	303
VI. Izba Dyscyplinarna	304
Art. 45. [Oświadczenie o stanie majątkowym]	305
I. Zakres zmian	305
II. Oświadczenia majątkowe	306
Art. 46. [Spory ze stosunku służbowego sędziego Sądu Najwyższego]	310
I. Zakres zmian	310
II. Żądania, wystąpienia i zażalenia sędziego	310
Art. 47. [Obowiązek zawiadomienia o toczącej się sprawie sądowej z udziałem sędziego Sądu Najwyższego]	311
I. Zakres zmian	311
II. Obowiązek zawiadomienia o toczącej się sprawie ..	311
Art. 48. [Wynagrodzenie]	313
I. Zakres zmian	314
II. Zasady wynagradzania sędziów Sądu Najwyższego ..	314
Art. 49. [Dodatek za długoletnią służbę]	317
I. Zakres zmian	317
II. Dodatek za długoletnią służbę	318
Art. 50. [Gratyfikacja jubileuszowa]	318
I. Zakres zmian	318
II. Gratyfikacja jubileuszowa	319
Art. 51. [Urlop dodatkowy; urlop dla poratowania zdrowia; wynagrodzenie za okres nieobecności z powodu choroby lub niemożliwości wykonywania pracy]	320
I. Zakres zmian	324
II. Urlop dodatkowy	324
III. Inna nieobecność w pracy	325
IV. Urlop rehabilitacyjny	330
V. Uprawnienia Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej	331
Art. 52. [Obowiązek zrzeczenia się urzędu sędziego Sądu Najwyższego]	331
I. Zakres zmian	332
II. Zrzeczenie się urzędu	332

Art. 53.	[Miejsce zamieszkania sędziego]	333
	I. Zakres zmian	333
	II. Miejsce zamieszkania sędziego	333
Art. 54.	[Odprawa]	335
	I. Zakres zmian	335
	II. Odprawa	336
Art. 55.	[Immunitet sądowy]	336
	I. Zakres zmian	337
	II. Immunitet oraz nietykalność	337
	1. Istota immunitetu i nietykalności	337
	2. Zakres podmiotowy	339
	3. Aspekty proceduralne	340
	III. Tryb przyspieszony	341
	IV. Nakazanie zwolnienia sędziego	342
Art. 56.	[Uposażenie sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku]	342
	I. Zakres zmian	343
	II. Uposażenie sędziego w stanie spoczynku	343
Art. 57.	[Asystenci sędziów]	343
	I. Zakres zmian	343
	II. Asystent sędziego	343
Art. 58.	[Zakaz zatrudnienia w Sądzie Najwyższym osoby pozostającej z sędzią Sądu Najwyższego w bliskiej relacji]	345
	I. Zakres zmian	345
	II. Zakaz zatrudnienia	345
Rozdział 6. Ławnicy Sądu Najwyższego		346
Art. 59.	[Wymagania na stanowisku ławnika Sądu Najwyższego]	346
	I. Ławnicy w Sądzie Najwyższym	347
	II. Składy ławnicze	350
	III. Wymogi wobec kandydatów na ławników Sądu Najwyższego	350
Art. 60.	[Osoby niemogące być ławnikami Sądu Najwyższego] ..	353
	I. Niepołączalność	354
	II. Praca w urzędzie obsługującym centralny organ państwa	354

III. Wykonywanie zawodu, dla którego sądem właściwym w sprawach dyscyplinarnych może być Sąd Najwyższy	356
IV. Osoba będąca posłem, senatorem, posłem do Parlamentu Europejskiego, należąca do partii politycznej	357
V. Osoba, która pełniła służbę, pracowała lub była współpracownikiem organów bezpieczeństwa państwa, wymienionych w art. 5 ustawy o IPN	358
VI. Ławnik w sądzie powszechnym lub sądzie wojskowym	359
Art. 61. [Liczba i kadencja ławników Sądu Najwyższego]	359
I. Liczba ławników	360
II. Wybór ławników	360
Art. 62. [Zgłaszanie kandydatów na ławników Sądu Najwyższego]	361
I. Zgłoszenia kandydatów	362
II. Postępowanie z dokumentami złożonymi Marszałkowi Senatu	366
Art. 63. [Wybór i ślubowanie ławników Sądu Najwyższego]	367
I. Lista ławników. Ślubowanie	367
II. Szkolenia	368
Art. 64. [Wygaśnięcie funkcji ławnika Sądu Najwyższego]	369
I. Prawomocne skazanie	369
II. Współpraca z organami bezpieczeństwa	370
Art. 65. [Wyłączenie ławnika Sądu Najwyższego od pełnienia obowiązków]	371
I. Ujawnienie okoliczności, które nie pozwalały na wybór ławnika	371
II. Wszczęcie postępowania o odwołanie ławnika Sądu Najwyższego	371
III. Wszczęcie przeciwko ławnikowi Sądu Najwyższego postępowania o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe	374
Art. 66. [Wybory uzupełniające ławników Sądu Najwyższego]	375
Art. 67. [Niezawisłość ławników Sądu Najwyższego]	376
I. Niezawisłość ławników	376
II. Obowiązki orzecznicze ławnika	377

Art. 68.	[Liczba dni w roku, w których ławnicy Sądu Najwyższego biorą udział w rozprawach; rekompensata pieniężna] . . .	378
	I. Dni orzekania	378
	II. Rekompensata pieniężna	379
	III. Wysokość rekompensaty	380
Art. 69.	[Diety, zwrot kosztów przejazdu i noclegu]	380
Art. 70.	[Rada Ławnicza Sądu Najwyższego]	383
	I. Rada Ławnicza – wybór, struktura i skład	383
	II. Zadania Rady Ławniczej	385
Art. 71.	[Stosowanie do ławników Sądu Najwyższego przepisów Prawa o ustroju sądów powszechnych]	386
Rozdział 7. Odpowiedzialność dyscyplinarna		391
Art. 72.	[Zakres odpowiedzialności dyscyplinarnej; wyrażenie przez sędziego Sądu Najwyższego zgody na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej]	391
	I. Zakres zmian	392
	II. Odpowiedzialność dyscyplinarna sędziów Sądu Najwyższego	392
	1. Wprowadzenie	392
	2. Obrza przepisów prawa	393
	3. Uchybienie godności urzędu	395
	4. Przesłanki materialne odpowiedzialności	398
	III. Odpowiedzialność za wykroczenia	400
Art. 73.	[Sądy dyscyplinarne]	402
	I. Zakres zmian	402
	II. Skład sądu dyscyplinarnego	403
Art. 74.	[Wybór Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Najwyższego i jego zastępcy]	404
	I. Zakres zmian	404
	II. Rzecznik Dyscyplinarny	404
Art. 75.	[Kary dyscyplinarne]	405
	I. Zakres zmian	406
	II. Katalog kar dyscyplinarnych	406
	1. Wprowadzenie	406
	2. Dyrektywy wymiaru kar dyscyplinarnych	407
	3. Zbieg przewinień dyscyplinarnych	410
	III. Wypadek mniejszej wagi	410
	IV. Dodatkowe zakazy	411
	V. Postępowanie z prawomocnym wyrokiem	411

Art. 76.	[Przeprowadzenie czynności wyjaśniających; przedstawienie zarzutów; odmowa wszczęcia lub umorzenie postępowania dyscyplinarnego; wyłączenie kasacji; Nadzwyczajny Rzecznik Dyscyplinarny]	413
	I. Zakres zmian	416
	II. Wszczęcie postępowania dyscyplinarnego	417
	III. Nadzwyczajny Rzecznik Dyscyplinarny	420
Rozdział 8. Postępowanie przed Sądem Najwyższym		422
Art. 77.	[Liczba sędziów w składach orzekających Sądu Najwyższego]	422
	I. Zakres zmian	422
	II. Skład orzekający	423
Art. 78.	[Liczba sędziów w sądzie dyscyplinarnym]	424
	I. Zakres zmian	424
	II. Orzekanie w sprawach immunitetu i nietykalności	424
Art. 79.	[Skład orzekający Sądu Najwyższego w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych dotyczących sędziów Sądu Najwyższego oraz w sprawach o przeniesienie sędziego Sądu Najwyższego w stan spoczynku]	425
	I. Zakres zmian	425
	II. Sprawy sędziów Sądu Najwyższego	425
Art. 80.	[Przydział spraw i wyznaczenie składu orzekającego]	426
	I. Zakres zmian	426
	II. Przydział spraw i kolejność ich rozpatrywania	427
Art. 81.	[Sędzia delegowany w składzie orzekającym]	429
	I. Zakres zmian	429
	II. Udział sędziego delegowanego	429
Art. 82.	[Przedstawienie składowi izby zagadnienia prawnego do rozstrzygnięcia]	430
	I. Zakres zmian	430
	II. Przedstawienie zagadnienia prawnego	430
Art. 83.	[Wniosek o rozstrzygnięcie rozbieżności w wykładni prawa]	433
	I. Zakres zmian	433
	II. Rozbieżności w orzecznictwie	434

	1. Wprowadzenie	434
	2. Przesłanki	434
	3. Zakres związania	438
	III. Organy uprawnione do złożenia wniosku	438
Art. 84.	[Obowiązek uzasadnienia postanowienia o przedstawieniu zagadnienia prawnego oraz uchwały Sądu Najwyższego]	444
	I. Zakres zmian	445
	II. Wymóg pisemnego uzasadnienia	445
Art. 85.	[Zawiadamianie o posiedzeniach Sądu Najwyższego] ..	447
	I. Zakres zmian	448
	II. Zawiadamianie o posiedzeniach Sądu Najwyższego ..	449
Art. 86.	[Uchwała w sprawie rozstrzygnięcia rozbieżności w wykładni prawa]	450
	I. Zakres zmian	450
	II. Uchwała Sądu Najwyższego	450
Art. 87.	[Uchwały o mocy zasad prawnych]	453
	I. Zakres zmian	453
	II. Moc zasady prawnej	453
	III. Publikacja w Biuletynie Informacji Publicznej	454
Art. 88.	[Odstąpienie od zasady prawnej]	455
	I. Zakres zmian	455
	II. Odstąpienie od zasady prawnej	455
Art. 89.	[Możliwość wniesienia skargi nadzwyczajnej]	456
	I. Nowy nadzwyczajny środek zaskarżenia	458
	II. Podstawy materialne skargi nadzwyczajnej	460
	1. Uwagi wprowadzające	460
	2. Naruszenie zasad lub wolności i praw człowieka i obywatela określonych w Konstytucji	461
	3. Rażące naruszenie prawa przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie	465
	4. Oczywista sprzeczność ustaleń sądu z treścią zebranego materiału dowodowego	468
	III. Podstawy formalne skargi nadzwyczajnej	470
	IV. Podmioty uprawnione do wniesienia skargi nadzwyczajnej	473
	V. Termin na wniesienie skargi nadzwyczajnej	478
Art. 90.	[Warunki dopuszczalności wniesienia skargi nadzwyczajnej]	481

Art. 91.	[Uwzględnienie lub oddalenie skargi nadzwyczajnej] . . .	482
	I. Uwzględnienie lub oddalenie skargi nadzwyczajnej . .	483
	II. Pytanie prawne do Trybunału Konstytucyjnego	486
Art. 92.	[Żądanie sporządzenia uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia]	488
	I. Zakres zmian	488
	II. Sporządzenie uzasadnienia	488
Art. 93.	[Rzecznik interesu społecznego]	489
Art. 94.	[Skład Sądu Najwyższego rozpatrujący skargę nadzwyczajną]	491
	I. Skład rozpatrujący skargę nadzwyczajną	492
	II. Odstąpienie od zasady prawnej	493
Art. 95.	[Przepisy stosowane do skargi nadzwyczajnej w zakresie nieuregulowanym]	493
	I. Uwagi wprowadzające	494
	II. Skarga nadzwyczajna w sprawach cywilnych	494
	III. Skarga nadzwyczajna w sprawach karnych	497
Art. 96.	[Unieważnienie prawomocnego orzeczenia przez Sąd Najwyższy]	499
	I. Zakres zmian	500
	II. Unieważnienie prawomocnego orzeczenia	500
Art. 97.	[Wytyk sędziowski]	502
	I. Zakres zmian	502
	II. Wytyk sędziowski	503

**Rozdział 9. Kancelaria Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego,
Kancelaria Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby
Dyscyplinarnej oraz Biuro Studiów i Analiz**

Sądu Najwyższego	505	
Art. 98.	[Kancelarie działające w Sądzie Najwyższym; Biuro Studiów i Analiz Sądu Najwyższego; regulaminy]	505
	I. Zakres zmian	506
	II. Zaplecze administracyjne i analityczne Sądu Najwyższego	506
Art. 99.	[Kancelaria Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego]	507
	I. Zakres zmian	507
	II. Kancelaria Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego . .	507
Art. 100.	[Kancelaria Prezesa Sądu Najwyższego]	508
	I. Kancelaria Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej	509
	II. Relacje między kancelariami	510

Art. 101.	[Biuro Studiów i Analiz Sądu Najwyższego]	511
	I. Zakres zmian	511
	II. Biuro Studiów i Analiz Sądu Najwyższego	511
Art. 102.	[Dokonywanie czynności z zakresu stosunku pracy]	512
	I. Zakres zmian	513
	II. Czynności z zakresu prawa pracy	513
Art. 103.	[Wynagrodzenia]	514
	I. Zakres zmian	514
	II. Wynagrodzenie szefów kancelarii	515
	III. Wynagrodzenie członka Biura Studiów i Analiz niebędącego sędzią	515
Rozdział 10. Zmiany w przepisach		518
Art. 104.	[Kodeks postępowania cywilnego]	518
Art. 105.	[Kodeks postępowania karnego]	519
Art. 106.	[Prawo o ustroju sądów wojskowych]	519
Art. 107.	[Ustawa o Instytucie Pamięci Narodowej]	528
Art. 108.	[Prawo o ustroju sądów powszechnych]	529
Art. 109.	[Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia]	547
Art. 110.	[Prawo o prokuraturze]	547
Rozdział 11. Przepisy przejściowe i dostosowujące		560
Art. 111.	[Przejście sędziów Sądu Najwyższego w stan spoczynku]	560
Art. 111a.	[Obowiązki i uprawnienia sędziego, któremu Prezydent RP powierzył kierowanie Sądem Najwyższym lub izbą]	562
Art. 112.	[Pierwszy regulamin Sądu Najwyższego – brak obowiązku zaopiniowania przez Kolegium Sądu Najwyższego]	562
Art. 112a.	[Obwieszczenie o liczbie wolnych stanowisk sędziów przewidzianych do objęcia w poszczególnych izbach Sądu Najwyższego – brak obowiązku zasięgnięcia opinii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego]	562
Art. 113.	[Umorzenie niezakończonych postępowań o powołanie na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego]	562
Art. 114.	[Delegowanie sędziego sądu powszechnego do pełnienia obowiązków w Sądzie Najwyższym]	563
Art. 115.	[Wnoszenie skargi nadzwyczajnej w okresie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy]	563

Art. 116. [Wygaśnięcie kadencji rzeczników dyscyplinarnych sędziów sądów powszechnych i sędziów sądów wojskowych]	564
Art. 117. [Obowiązek zrzeczenia się przez sędziego lub asesora sądowego obywatelstwa obcego państwa]	564
Art. 118. [Ograniczenie zakresu stosowania przepisów o wygaśnięciu stosunku służbowego w przypadku sędziów Sądu Najwyższego powołanych przed dniem wejścia w życie ustawy]	565
Art. 119. [Stosowanie przepisu o wydłużeniu okresu pracy, po upływie którego sędziemu przysługuje wyższe wynagrodzenie]	565
Art. 120. [Przedawnienie karalności w zakresie czynów popełnionych przed dniem wejścia w życie ustawy]	566
Art. 121. [Odpowiedzialność dyscyplinarna za czyny popełnione przed dniem wejścia w życie ustawy]	566
Art. 122. [Postępowania dyscyplinarne prowadzone na podstawie odrębnych ustaw]	566
Art. 123. [Utrzymanie w mocy czynności dokonanych w postępowaniach dyscyplinarnych przed dniem wejścia w życie ustawy]	567
Art. 124. [Wznowienie zakończonęgo postępowania dyscyplinarnęgo]	567
Art. 125. [Przeniesienie planowanych dochodów i wydatków budżetowych]	568
Art. 126. [Wybór ławników Sądu Najwyższego pierwszej kadencji]	568
Art. 127. [Wykonywanie obowiązków ławników do dnia rozpoczęcia pierwszej kadencji ławników Sądu Najwyższego]	568
Art. 128. [Izby Sądu Najwyższego w innych przepisach]	570
Art. 129. [Utrzymanie w mocy przepisów wykonawczych]	570
Art. 130. [Sędzia pełniący obowiązki Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej]	570
Art. 131. [Przeniesienie sędziego Sądu Najwyższego z innej izby na stanowisko w Izbie Dyscyplinarnej]	570
Art. 132. [Publikacja w BIP orzeczeń Sądu Najwyższego wydanych przed dniem wejścia w życie ustawy]	571
Art. 133. [Zniesienie wybranych Izb Sądu Najwyższego i utworzenie nowych Izb Sądu Najwyższego]	571

Art. 134. [Sędziowie Sądu Najwyższego dotychczas orzekający w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych]	572
Rozdział 12. Przepisy końcowe	573
Art. 135. [Przepis derogacyjny]	573
Art. 136. [Wejście w życie]	573
Załącznik. Tabela mnożników służących do ustalenia wysokości dodatków funkcyjnych	574
Bibliografia	575

Wykaz skrótów

Akty prawne

- EKPC – europejska Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzona w Rzymie 4.11.1950 r. (Dz.U. z 1993 r. poz. 284 ze zm.)
- k.c. – ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2018 r. poz. 1025 ze zm.)
- KEL – Kodeks Etyki Lekarskiej, <https://www.nil.org.pl/dokumenty/kodeks-etyki-lekarskiej>
- k.k. – ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2017 r. poz. 2204 ze zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. poz. 483 ze zm.)
- k.p. – ustawa z 26.06.1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 2018 r. poz. 917 ze zm.)
- k.p.a. – ustawa z 14.06.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1257 ze zm.)
- k.p.c. – ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 155 ze zm.)
- k.p.k. – ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1904 ze zm.)
- k.p.w. – ustawa z 24.08.2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz.U. z 2018 r. poz. 475 ze zm.)

- k.w. – ustawa z 20.05.1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz.U. z 2018 r. poz. 618 ze zm.)
- k.wyb. – ustawa z 5.01.2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2018 r. poz. 754 ze zm.)
- p.s.w.n. – ustawa z 20.07.2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, druk sejmowy nr 2446 (w wersji na dzień 30.07.2018 r.)
- p.u.s.p. – ustawa z 27.07.2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 23 ze zm.)
- p.u.s.w. – ustawa z 21.08.1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2243 ze zm.)
- regulamin Sądu Najwyższego – rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 29.03.2018 r. – Regulamin Sądu Najwyższego (Dz.U. poz. 660)
- regulamin Senatu – uchwała Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z 23.11.1990 r. – Regulamin Senatu (M.P. z 2017 r. poz. 827 ze zm.)
- rozporządzenie 2016/679 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.Urz. UE L 119, s. 1)
- u.f.p. – ustawa z 27.08.2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.)
- u.o.i.n. – ustawa z 5.08.2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 412 ze zm.)
- u.p.d.o.f. – ustawa z 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 200 ze zm.)
- ustawa o IPN – ustawa z 18.12.1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U. z 2016 r. poz. 1575 ze zm.)
- ustawa o KRS – ustawa z 20.08.1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. z 2018 r. poz. 986 ze zm.)

-
- ustawa o PAN – ustawa z 30.04.2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz.U. z 2017 r. poz. 1869 ze zm.)
- ustawa o SN lub ustawa – ustawa z 8.12.2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. z 2018 r. poz. 5 ze zm.)
- ustawa z 2002 r. – ustawa z 23.11.2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. z 2016 r. poz. 1254 ze zm.), nie obowiązuje
- u.ś.u.s. – ustawa z 25.06.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2017 r. poz. 1368 ze zm.)

Czasopisma i publikatory

- ONSAiWSA – Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i Wojewódzkich Sądów Administracyjnych
- OSNAPiUS – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Zbiór Urzędowy. Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
- OSNC – Orzecznictwo Sądów Polskich. Izba Cywilna
- OSNKW – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Karna i Wojskowa
- OSP – Orzecznictwo Sądów Polskich
- OTK – Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
- OTK-A – Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, Seria A
- PiP – Państwo i Prawo
- Prz. Sejm. – Przegląd Sejmowy
- PS – Przegląd Sądowy

Organy orzekające i instytucje

- ETPC – Europejski Trybunał Praw Człowieka
- IPN – Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu
- KRS – Krajowa Rada Sądownictwa
- NSA – Naczelny Sąd Administracyjny
- PAN – Polska Akademia Nauk

RPO	– Rzecznik Praw Obywatelskich
SA	– sąd apelacyjny
SN	– Sąd Najwyższy
TK	– Trybunał Konstytucyjny
WSA	– wojewódzki sąd administracyjny

Wprowadzenie

Ustawa o Sądzie Najwyższym została uchwalona przez Sejm 8.12.2017 r., jako rezultat prac nad projektem przedłożonym przez Prezydenta RP. Kontekst uchwalenia tej ustawy był szczególny, zarówno w wymiarze społecznym, politycznym, jak i prawnym. Decyzja Prezydenta RP o przygotowaniu i złożeniu w Sejmie projektu ustawy poprzedzona była zwróceniem Sejmowi do ponownego rozpatrzenia ustawy z 20.07.2017 r. o Sądzie Najwyższym. W debacie prowadzonej od momentu ogłoszenia projektu przygotowanego przez Prezydenta RP podniesiono bardzo dużo argumentów przemawiających zarówno za, jak i przeciw przyjętym w nim rozwiązaniom. Wśród argumentów odwoływano się do problematyki zgodności projektu z Konstytucją RP, z zobowiązaniami międzynarodowymi, a także podnoszono argumenty dotyczące zgodności z poszczególnymi elementami polskiego systemu prawa. Szeroko zakrojona dyskusja toczyła się także w trakcie prac parlamentarnych. W ich wyniku, na etapie prac w Sejmie, do projektu wprowadzono wiele poprawek. Ostatecznie Sejm uchwalił ustawę 8.12.2017 r., zaś Senat uchwałą z 15.12.2017 r. przyjął ją bez poprawek. Ustawa, podpisana przez Prezydenta RP 20.12.2017 r., została ogłoszona w Dzienniku Ustaw 2.01.2018 r. To spowodowało, że ustawa o Sądzie Najwyższym weszła w życie 3.04.2018 r.

Do momentu zakończenia prac nad niniejszym komentarzem ustawa o Sądzie Najwyższym została znowelizowana sześciokrotnie. Komentarz uwzględnia zmiany wprowadzone następującymi ustawami: ustawą z 6.03.2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej (Dz.U. poz. 650); ustawą z 12.04.2018 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym

(Dz.U. poz. 847); ustawą z 12.04.2018 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz ustawy o Sądzie Najwyższym (Dz.U. poz. 848); ustawą z 10.05.2018 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1045). Nie uwzględniono natomiast zmiany wynikającej z art. 279 ustawy z 22.03.2018 r. o komornikach sądowych (Dz.U. poz. 771), ponieważ wejście ona w życie dopiero 1.01.2019 r. W komentarzu uwzględniono natomiast ostatnie zmiany uchwalone przez Sejm w ustawie z 20.07.2018 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1443).

Kontrowersje, jakie wywołała komentowana ustawa, nie powodują, że przestaje ona obowiązywać. Weszła w życie 3.04.2018 r., co oznacza, że w tym dniu zaczęła też obowiązywać znakomita większość przyjętych w niej rozwiązań. Nowe rozwiązania przyjęte przez ustawodawcę, w tym zwłaszcza nowa organizacja wewnętrzna Sądu Najwyższego, zmiany w postępowaniu dyscyplinarnym w sprawach sędziów Sądu Najwyższego, zmiany w przepisach regulujących status sędziego, wprowadzenie ławników Sądu Najwyższego oraz nowy nadzwyczajny środek zaskarżenia w postaci skargi nadzwyczajnej, stanowią zakres nowości normatywnej tak szeroki, że zasadne wydawało się podjęcie próby skomentowania tych przepisów. Była to próba charakteryzująca się wysokim poziomem trudności. Wszak rozwiązania te są nowością w systemie polskiego prawa, co oznacza, że nie doczekały się jeszcze obudowy doktrynalnej ani tym bardziej orzeczniczej. W pracach nad komentarzem możliwe było nierzadko posiłkowanie się wyłącznie analizami sporządzanymi przez przedstawicieli nauki oraz zawodów prawniczych na potrzeby procesu legislacyjnego. Tam, gdzie to było możliwe, komentarz uwzględnia dotychczasowe ustalenia doktryny oraz judykatury. Pomocne okazywało się sięganie także do literatury oraz orzecznictwa powstałych na gruncie Prawa o ustroju sądów powszechnych.

Ułatwieniem dla czytelnika w ustaleniu stopnia zmian w strukturze oraz zasadach działania Sądu Najwyższego, a tym samym w zweryfikowaniu aktualności dotychczasowego piśmiennictwa oraz orzecznictwa dotyczą-

cego Sądu Najwyższego, powinien być schemat komentarza, który w uwagach do poszczególnych przepisów zawiera część zatytułowaną „zakres zmian”, opisującą różnice w stosunku do poprzednio obowiązującej ustawy z 23.11.2002 r. o Sądzie Najwyższym. Podpunktu tego nie zawierają tylko uwagi do przepisów wprowadzających zupełnie nowe rozwiązania.

Oddawany do rąk czytelnika komentarz stanowi pierwszą kompleksową próbę omówienia i wyjaśnienia przepisów ustawy z 8.12.2017 r. o Sądzie Najwyższym. Nie ma wątpliwości, że jego treść będzie przedmiotem oceny i konfrontacji z innymi poglądami w piśmiennictwie oraz orzecznictwie, które z pewnością będą rozwijane w stosowaniu komentowanych przepisów w codziennej praktyce. Komentarz stanowi rezultat refleksji naukowej i wynikającą z niej próbę przedstawienia praktycznych i teoretycznych aspektów stosowania nowej ustawy.

W komentarzu nie omówiono przepisów zmieniających inne ustawy, ponieważ – w przekonaniu autora – powinny być one objęte komentarzem do ustawy nimi zmienianej. Ponadto komentarz nie zawiera osobnego omówienia przepisów przejściowych, dostosowujących i końcowych. Istotna część tych przepisów uległa skonsumowaniu już przed wydaniem komentarza. W zakresie, w jakim przepisy te mają znaczenie dla stosowania ustawy o Sądzie Najwyższym, zostały one omówione razem z przepisami podstawowymi.

Niniejszy komentarz nie powstałby bez nieocenionej pomocy, w szczególności krytycznych uwag prof. UW dr. hab. Michała Królikowskiego, prof. UwB dr. hab. Andrzeja Sakowicza, prof. UW dr. hab. Antoniego Bojańczyka oraz dr. Michaliny Dudy-Hyz.

Tezy wyrażone w komentarzy stanowią wyłącznie poglądy jego autora.

Warszawa, lipiec 2018 r.

dr Krzysztof Szczucki
k.szczucki@wpia.uw.edu.pl

USTAWA

z 8.12.2017 r.

o Sądzie Najwyższym

(Dz.U. z 2018 r. poz. 5; zm.: Dz.U. z 2018 r. poz. 650, *poz. 771*, poz. 847,
poz. 848, poz. 1045, poz. 1443)

ROZDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

Art. 1. [Zadania Sądu Najwyższego]

Sąd Najwyższy jest organem władzy sędziowskiej, powołanym do:

- 1) sprawowania wymiaru sprawiedliwości przez:
 - a) zapewnienie zgodności z prawem i jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i sądów wojskowych przez rozpoznawanie środków odwoławczych oraz podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne,
 - b) kontrolę nadzwyczajną prawomocnych orzeczeń sądowych w celu zapewnienia ich zgodności z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej przez rozpoznawanie skarg nadzwyczajnych;
- 2) rozpatrywania spraw dyscyplinarnych w zakresie określonym w ustawie;
- 3) rozpoznawania protestów wyborczych oraz stwierdzania ważności wyborów do Sejmu i Senatu, wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wyborów do Parlamentu Europejskiego oraz rozpoznawania protestów przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego i referendum konstytucyjnego oraz stwierdzania ważności referendum;
- 4) opiniowania projektów ustaw i innych aktów normatywnych, na podstawie których orzekają i funkcjonują sądy, a także

- innych projektów ustaw w zakresie, w jakim mają one wpływ na sprawy należące do właściwości Sądu Najwyższego;**
5) wykonywania innych czynności określonych w ustawach.

I. Zakres zmian

1. Artykuł 1 ustawy z 8.12.2017 r. określa zadania Sądu Najwyższego, a tym samym, w nawiązaniu do regulacji konstytucyjnej, definiuje pozycję ustrojową tego sądu. W tym zakresie ustawodawca nawiązuje do rozstrzygnięcia obowiązującego już w ustawie uchylonej, tj. w ustawie z 23.11.2002 r. o Sądzie Najwyższym, przy czym wprowadza zmiany dostosowujące zakres właściwości Sądu Najwyższego do nowej regulacji. Nie oznacza to, że nowe zadania nie mieszczą się w zakresie art. 1 ustawy z 23.11.2002 r. Wydaje się raczej, że ustawodawca, wprowadzając je *expressis verbis* do treści art. 1, chciał podkreślić ich szczególne znaczenie na tle innych zadań realizowanych przez Sąd Najwyższy.
2. W zakresie sprawowania wymiaru sprawiedliwości ustawodawca nadal wskazuje, że Sąd Najwyższy jest powołany do zapewnienia zgodności z prawem i jednolitości orzecnictwa sądów powszechnych i sądów wojskowych przez rozpoznawanie środków odwoławczych oraz podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawa. W ustawie z 2002 r. napisano wprost, że jednym ze środków odwoławczych pozwalających realizować to zadanie Sądu Najwyższego jest rozpoznawanie kasacji. W ustawie z 2017 r. tego środka nie wskazuje się wprost, co nie zmienia faktu, że jest on jednym z głównych narzędzi pozwalających Sądowi Najwyższemu na realizację zadania polegającego na zapewnianiu zgodności z prawem i jednolitości orzecnictwa sądów powszechnych i sądów wojskowych.
3. Nowością jest uzupełnienie zakresu zadań składających się na sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez Sąd Najwyższy o kontrolę nadzwyczajną prawomocnych orzeczeń sądowych w celu zapewnienia ich zgodności z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej przez rozpoznawanie

skarg nadzwyczajnych. Przepis ten jest niejako zapowiedzią regulacji wprowadzającej nowy środek, do którego rozpoznania właściwy jest Sąd Najwyższy, tj. skargi nadzwyczajnej. Już w tym przepisie wskazano, że przesłankami kierującymi procesem rozpatrywania skarg nadzwyczajnych powinno być zapewnianie zgodności z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej. Kryteria te znajdują swoje odzwierciedlenie w art. 89 ustawy o SN, regulującym podstawy skargi nadzwyczajnej.

4. Poza sprawowaniem wymiaru sprawiedliwości Sąd Najwyższy ma także rozpatrywać sprawy dyscyplinarne w zakresie określonym w ustawie. Jakkolwiek z perspektywy art. 1 ustawy o SN, w porównaniu z ustawą z 2002 r., jest to nowość, to w rzeczywistości Sąd Najwyższy także na gruncie poprzednio obowiązującej ustawy w zakresie swojej właściwości miał rozpatrywanie spraw dyscyplinarnych. Brzmienie art. 1 ustawy z 2002 r. należało tak odczytywać, że w zakresie kategorii „wykonywania innych czynności określonych w ustawach” mieściło się rozpatrywanie spraw dyscyplinarnych. Wydzielenie tych spraw do odrębnego punktu w art. 1 ustawy o SN wskazuje na wagę, jaką ustawodawca przykłada do spraw dyscyplinarnych. Znajduje ona potwierdzenie w konstrukcji Izby Dyscyplinarnej oraz samego postępowania dyscyplinarnego.

Nie zmieniają się zadania Sądu Najwyższego dotyczące spraw wyborczych i referendalnych. Zgodnie z nowym brzmieniem art. 1 pkt 3 ustawy o SN Sąd Najwyższy jest powołany do rozpoznawania protestów wyborczych oraz stwierdzania ważności wyborów do Sejmu i Senatu, wyboru Prezydenta RP, wyborów do Parlamentu Europejskiego, a także rozpoznawania protestów przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego i referendum konstytucyjnego oraz stwierdzania ważności referendum. Ustawodawca w ten sposób naprawił jedną nieścisłość powstałą na gruncie ustawy z 2002 r. Otóż w art. 1 tamtej ustawy nie wskazano wprost, że Sąd Najwyższy jest powołany nie tylko do stwierdzania ważności referendum ogólnokrajowego i referendum konstytucyjnego, ale także do rozpoznawania protestów przeciwko ważności tych referendów.

Krzysztof Szczucki – doktor nauk prawnych; adiunkt w Katedrze Prawa Karnego Porównawczego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego; kierownik projektu „Centrum Promocji Polskich Nauk Prawnych”; stypendysta Fundacji na rzecz Nauki Polskiej; autor kilkudziesięciu publikacji naukowych z zakresu prawa karnego, prawa medycznego oraz prawa konstytucyjnego.

Publikacja stanowi praktyczny komentarz do ustawy o Sądzie Najwyższym, która weszła w życie 3.04.2018 r.

Autor omawia obecne rozwiązania przyjęte przez ustawodawcę, w tym zwłaszcza:

- nowy nadzwyczajny środek zaskarżenia w postaci skargi nadzwyczajnej,
- nową organizację wewnętrzną Sądu Najwyższego,
- zmiany w postępowaniu dyscyplinarnym w sprawach sędziów Sądu Najwyższego,
- zmiany w przepisach regulujących status sędziego,
- wprowadzenie ławników Sądu Najwyższego.

W książce wskazano różnice w porównaniu do poprzedniego stanu prawnego. Dzięki temu możliwe jest ustalenie, w jakim zakresie aktualność zachowuje dotychczasowe orzecznictwo i piśmiennictwo dotyczące Sądu Najwyższego.

W opracowaniu uwzględniono zmiany wprowadzone następującymi ustawami:

- z 6.03.2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej;
- z 12.04.2018 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym;
- z 12.04.2018 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz ustawy o Sądzie Najwyższym;
- z 10.05.2018 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw;
- z 20.07.2018 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw.

Komentarz jest przeznaczony dla sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych oraz osób wykonujących inne zawody prawnicze. Będzie cennym źródłem wiedzy dla wszystkich podmiotów uczestniczących w procedurze składania i rozpatrywania skargi nadzwyczajnej – nowego nadzwyczajnego środka zaskarżenia przewidzianego w ustawie o Sądzie Najwyższym.

9788381248280 W01P01

ISBN 978-83-8124-828-0

9 788381 248280

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUPER.PL

WWW.PROFINFO.PL